GEMEENTE ENSCHEDE

Voorstel Gemeenteraad D

Onderwerp	Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023		
Portefeuillehouder	Arjan Kampman agendaletter (D)		
Organisatieonderdeel	Cluster Strategie en Beleid Sociaal	Aangeboden aan Raad	1 november 2023
Stuknummer (invulling door Griffie)		Corsanummer	2300086443

Wij stellen u voor te besluiten om:

De ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023’ vast te stellen onder gelijktijdige intrekking van de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2015 en de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Enschede 2015’.

Inleiding en voorgeschiedenis
Het is landelijk beleid om tot een inclusieve samenleving te komen, waarin mensen zo veel mogelijk kunnen deelnemen aan de arbeidsmarkt. Hiertoe zijn sinds 2015 de Participatiewet, de Wet banenafspraak en het quotum arbeidsbeperkten ingevoerd.
De arbeidsdeelname van mensen met een arbeidsbeperking bleef echter achter bij de verwachtingen. In 2018 werd geconstateerd dat ongeveer de helft van de mensen met een arbeidsbeperking geen werk had en dat slechts 1 op de 10 werkgevers iemand met een arbeidsbeperking in dienst had.
Uit onderzoek bleek dat er voor werkgevers (vooral administratieve) knelpunten waren en dat werken voor mensen met een arbeidsbeperking (financieel) niet aantrekkelijk genoeg was. Het moet daarom voor werkgevers eenvoudiger worden om mensen met een arbeidsbeperking in dienst te nemen en werken voor werknemers aantrekkelijker maken. Daarom besloot de Staatssecretaris in september 2018 tot een Breed Offensief. Het wetsvoorstel Breed Offensief Participatiewet is op 29 november 2022 door de Eerste Kamer aangenomen. Het Breed Offensief is een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten.

Doelen van de maatregelen uit het Breed Offensief zijn:
• Het gemakkelijker maken voor werkgevers om mensen met een arbeidsbeperking aan te nemen;
• Mensen met een arbeidsbeperking voor langere tijd aan het werk te helpen;
• Werk voor mensen met een arbeidsbeperking aantrekkelijker te maken;
• Zorgen dat werkgevers en werkzoekenden elkaar makkelijker vinden.

Het breed offensief is een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. In de huidige Participatiewet zijn kaders gegeven om ondersteuning op maat te bieden. De ene gemeente is hierin proactief en op een breed terrein aan de slag, de andere gemeente is terughoudender. Er zijn daardoor verschillen ontstaan tussen gemeenten onderling en tussen gemeenten en het UWV. Hierdoor worden kansen gemist voor duurzame plaatsingen van mensen met een beperking. De voorstellen uit het breed offensief bieden meer houvast en regie aan werkgevers en werknemers. Deze moeten elkaar gemakkelijker kunnen vinden om zo de arbeidsmarktkansen voor mensen, die nu nog aan de kant staan, te vergroten.

Het Breed Offensief houdt een verordeningsplicht in voor gemeenten per 1 juli 2023. De bestaande re-integratieverordening dient op een aantal punten te worden gewijzigd. De wijzigingen zijn tot stand gekomen in afstemming met de andere 14 Twentse gemeenten. Daarmee wordt een uniforme dienstverlening aan ondernemers in onze arbeidsmarktregio geborgd.
Dit proces is tijdrovend gebleken en heeft er toe geleid dat de Re-integratieverordening in alle Twentse gemeenten later dan gewenst kan worden voorgelegd ter besluitvorming.

Met het voorliggende voorstel wordt de raad voorgesteld de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023’ vast te stellen en de ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2015 en de Verordening loonkostensubsidie Participatiewet gemeente Enschede 2015’ in te trekken.

Publieksvriendelijke samenvatting
Door de Wet Breed Offensief moeten gemeenten de Re- integratieverordening wijzigen. De maatregelen brengen wijzigingen in wet- en regelgeving met zich mee. Alle wijzingen staan in de nieuwe Re-integratieverordening Enschede.

Het Breed offensief is een brede agenda om de arbeidsmarktkansen voor mensen met een arbeidsbeperking te vergroten. Het gaat met name om mensen die niet zelfstandig het wettelijk minimumloon kunnen verdienen. Deze verordening is in samenwerking met de 14 Twentse gemeenten tot stand gekomen om eenduidigheid te bieden richting de Twentse werkgevers.
De belangrijkste wijzigingen hebben betrekking op de wijze waarop persoonlijke ondersteuning op de werkplek wordt geboden en wat daarbij de voorwaarden zijn. Ook de wijze waarop andere voorzieningen voor mensen met een arbeidsbeperking worden verstrekt is in de verordening verder uitgewerkt, inclusief hoe de aanvraagmogelijkheid en administratieve processen daaromheen geregeld zijn.

Gewenst effect van het besluit in relatie tot de strategische opgaven
Het ondersteunen van de ontwikkeling en participatie van onze inwoners en het bijdragen aan financiële zelfredzaamheid door inwoners naar werk te begeleiden.

Argumenten
1.1. Het vaststellen van een nieuwe verordening is verplicht
De Participatiewet wordt als gevolg van het Breed Offensief op een aantal punten gewijzigd. Dit vereist een aanpassing van de verordening. Ook heeft de wetgever een aantal nieuwe onderdelen verplicht gesteld.

1.2. Met een nieuwe verordening kunnen we het Breed offensief zelf nader invullen
In de nieuwe verordening wordt het ondersteuningsaanbod van de gemeente veel gedetailleerder uitgewerkt dan in de huidige verordening. Dat is ook verplicht gesteld door het Rijk.

In de verordening worden de diverse instrumenten, die kunnen worden ingezet, omschreven. En er komt een expliciet aanvraagrecht voor persoonlijke ondersteuning op maat, gecombineerd met een onderzoeksplicht voor de gemeente. Het uitgangspunt is en blijft hierbij dienstverlening op maat. Verder zorgt de verordening voor transparantie over de instrumenten die we in kunnen zetten voor werkzoekenden en werkgevers.

1.3. De nieuwe verordening zorgt voor betere, uniforme dienstverlening aan werkgevers
De ‘Re-integratieverordening Participatiewet gemeente Enschede 2023’ is afgestemd met de gemeenten binnen de Arbeidsmarktregio Twente. Dit doen we om werkgevers eenduidige dienstverlening te kunnen bieden met eenduidige re-integratie instrumenten.
Bij het opstellen van de verordening is zoveel mogelijk aansluiting gezocht bij de modelverordening van de VNG. Uiteraard zijn wettelijk verplichte artikelen overgenomen.
Artikelen waar beleidsvrijheid bestaat, zijn ingevuld passend bij de Enschedese situatie waarbij uitvoering en beleid samen hebben beoordeeld wat lokaal het meest passend is.

2.1. Het intrekken van de huidige verordeningen is een gevolg van het wetsvoorstel Breed Offensief.
De wetswijziging stelt andere eisen aan de re-integratieverordening, zoals het opnemen van het ondersteuningspakket. De huidige verordeningen dienen ingetrokken te worden. De nieuwe verordening is gebaseerd op de huidige verordeningen en de modelverordening van de VNG.

Risico’s
1. Het recht op ondersteuning kan leiden tot wachtlijsten
Het vastleggen van een recht op ondersteuning in de lokale verordening kan tot gevolg hebben dat er wachtlijsten komen voor inwoners die niet op korte termijn geholpen kunnen worden.
Dit risico wordt als laag ingeschat.
Bijstandsgerechtigden hebben sinds de invoering van de Ketenaanpak een vaste contactpersoon en hebben als gevolg daarvan een directe mogelijkheid om ondersteuningsvragen bij de gemeente neer te leggen. Dit heeft vooralsnog niet geleid tot extra vragen en / of een wachtlijst.
Voor niet-uitkeringsgerechtigden geldt de mogelijkheid ondersteuning aan te vragen feitelijk al. De ondersteuningsvraag aan de gemeente is vanuit deze doelgroep beperkt en er zijn geen signalen dat we hierin een groei zouden moeten verwachten.

Kosten en financiële dekking van het voorstel
Re-integratie instrumenten zoals opgenomen in de verordening worden ingezet binnen de huidige begroting vanuit het Participatiebudget en BUIG-middelen.

De wet schrijft voor dat er geen algemeen budgetplafond mag worden vastgesteld.
Het college kan wel een budgetplafond vaststellen voor afzonderlijke instrumenten. De uitgaven worden periodiek gemonitord en op basis hiervan kan een budgetplafond vastgesteld worden voor een bepaald instrument.

Afweging en alternatieven
Het aanpassen van de verordening is een verplichting die voortvloeit uit de wet.
Het afstemmen van de details in de verordening met andere gemeenten vloeit voort uit deze wet.

Participatie
De wijzigingen in de verordening komen voort uit een wettelijke opdracht en zijn grotendeels technisch van aard.
Clientenparticipatie is om deze redenen geen onderdeel van het traject. De concept-verordening is met de BAS besproken. De BAS is akkoord met de concept-verordening. Met de BAS is afgesproken dat aan hem advies gevraagd zal worden ten aanzien van de nog te maken nadere regels.

Communicatie
De werkgeversdienstverlening van de 14 Twentse gemeenten en het UWV is georganiseerd binnen Werkplein Twente. Werkplein Twente informeert werkgevers dat er een nieuwe verordening is vastgesteld.

Vervolg
De bekendmaking en publicatie gebeurt op de gebruikelijke manier door plaatsing op Overheid.nl en de gemeentelijke website, nadat de raad de verordening heeft vastgesteld.

Bijlagen
Concept-verordening, tabel: ‘Nieuwe tekst en bestaande tekst’ en raadsbesluit.

Burgemeester en Wethouders van Enschede, _____
de loco-Secretaris, **de Burgemeester,**

E.A. Smit R.W. Bleker